

Rady pre rodičov prváka/prváčky

Milí rodičia!

Nedará sa vašej ratolesti tak, ako si to predstavujete? V škole na vyučovaní im dáme základ, ale nie všetky deti rovnako chápu. Tu je niekoľko rád, ako postupovať pri utvrdzovaní a precvičovaní učiva hrovou formou a ako spríjemniť učenie doma. Budeme veľmi radi, ak nám s tým pomôžete. Ak napriek tomu sa vám nedará, navštívte špeciálneho pedagóga, ktorý vám ochotne a rád pomôže.

Ako pomôcť pri čítaní

- ❖ dieťa musí dobre poznať písmená, čítať by malo splývavo, akoby ťahalo slabiky malláá (určite nie prečítať najprv po slabikách „ma lá“ a potom spolu „malá“)

Cvičenia na osvojenie písmen:

- ❖ **Písanie do krupice** (na tácku vysypeme vrstvu asi 0,5 cm krupice) diktujeme najprv písmená, ktoré sa dieťa už naučilo písať (len písané písmená), napr. napíš malé písané a, e, i, u, v, m,... striedať s veľkými písmenami. Dieťa sa bude pýtať, či má napísať písané alebo tlačené písmená, ale vy budete žiadať len písané písmená.

Je potrebné naučiť dieťa rozdiel medzi písanými a tlačеныmi písmenami. Ak už dobre ovláda písmená a nerozmýšľa, ako sa to písmeno píše, môžeme pristúpiť k písaniu slabík. Je potrebné diktovať slabiky nasledovne - malé písané má, malé la, malé ve..., a striedať – veľké písané Ma, veľké písané Lá... Dieťa by malo zopakovať, čo bude písať a po napísaní prečítať, čo napísalo. Prosím zdôraznite dlhé písmená!

Počas odдыхu – môže kresliť do krupice ľubovoľne, čo chce.

- ❖ **Analýza a syntéza slov** – ak chceme, aby dieťa čítalo a neučilo sa text naspamäť, je potrebné, aby si uvedomilo, z akých písmen sa slovo skladá. Vychádzame zo slov, ktoré práve čítajú. Napr. mama – delí na slabiky ma – ma (pritom tleska) a potom na hlásky a ukazuje po jednom prste m – a – m – a, EVA, E – va, E – v – a atď. Môžeme aj vyhláskovať slovo a dieťa ho povie spolu napr. L – i – l – a dieťa povie Lila. Je to výborná príprava na písanie celých slov, ide o autodiktovanie pri písaní. Pracujeme so slovami v šlabikári v danom texte.

- ❖ **Kartičkový systém** – máme slabiky s kartičkami, napr. la ma va E me lá... Zo slabík má vytvoriť slová, prečítať a tvoriť vety, napr. mala, Eva, láme... Najlepšie je takto rozložiť po stole 8 – 10 slov. Zo začiatku je potrebné povedať slovo a dieťa hľadá slabiky (využité analýzu slova na slabiky).

Obmena – zadajte prvú slabiku a ono hľadá druhú, prikladá ju, prečíta slovo a môže tvoriť vety. Môžete sa aj opýtať, koľko slov má veta. Napr. k slabike „má“ priloží „me“ - prečíta máme a tvorí vetu - „Doma máme psíka. V škole máme tabuľu“.

- ❖ **Čitateľské okienko** – veľmi dobrou pomôckou je čitateľské okienko (môžete ho získať u školského špeciálneho pedagóga, ktorý Vám vysvetlí postup pri použití).
- ❖ Vhodné je použiť aj **záložku** z výkresu, kde si ukazuje práve ten riadok, kde číta a nestráca sa v texte.

Ako pomôcť pri písaní

- ❖ **Písanie do krupice** – vysvetlené vyššie.
- ❖ **Správne písacie potreby** – ostrúhanú ceruzku (2 – 3 kusy), pero – značka TORNÁDO (výhodou je, že si pri držaní pera nezašpiní prsty, nemusí meniť bombičky, má trojuholníkový tvar), STABILO – pero má správny úchop, farbičky sú výborné trojuholníkového tvaru.
- ❖ **Dodržiavajte správne sedenie pri písaní** – má sedieť na celej stoličke, chrbát by sa mal opierať o operadlo, obe ruky sú na stole, zošit mierne naklonený u pravákov vľavo a u ľavákov podľa vlastnej potreby.
- ❖ **Pomocné čiary** – používajte dovtedy, kým ich budú potrebovať, najlepšie je držať sa odporúčania špeciálneho pedagóga mať ich dovtedy, kým si úplne neosvoja veľkosť a sklon písmen.

Ako pomôcť v matematike

Veľmi dobrou pomôckou sú vrchnáky z PET fliaš. Potrebujeme 21 jednofarebných vrchnákov, napr. žltých a 4 vrchnáky napr. zelené. Napíšeme čísla, ktoré sa učia, čiernou nezmazateľnou fixkou Centropen.

Žlté vršky – čísla od 0 do 20. Zelené vršky – znaky > + - = .

Ak dieťa nevie určiť **počet** bez prepočítavania, je potrebné, aby Vám na dané číslo dávalo napr. autíčka alebo paličky. Napr. dáme mu číslo 5, k tomu má dať 5 paličiek.

Úloha: poukladaj čísla od 1 do 10 (musia byť z jednej farby - žltej).

Úloha: ktoré číslo je **hneď pred** číslom 5 (4), ktoré číslo je **hneď za** číslom 6 (7) a tak postupujeme ďalej. Porovnávanie čísel: $4 > 3$, $2 < 5$... Môžete dávať príklady $2 + 1 = 3$, dieťa má tento príklad urobiť z vĺškov. (Uvidíte, veľmi ich to bude baviť, lebo nemusia písať.) Urobte s nimi všetky typy príkladov.

$1 + 2 = 3$ - opýtame sa, ktoré číslo je najväčšie? (3).

Teraz mi urob príklad na mínus $3 - 2 = 1$, druhý príklad na mínus $3 - 1 = 2$.

Ak sa mu darí, nech samo vymyslí príklad. Buďte trpezliví, nechajte ho porozmýšľať. Vaše ratolesti sa ľahšie naučia počítat' a majú spojené počítanie s názorom a hrou.

Obmena: môžeme to isté urobiť aj s číslami na tvrdom papieri a postupujeme podobne ako s vrchnákmi.

Nevie sa orientovať v zošitoch a učebniciach

Dobre sa osvedčili farebné obaly s gumkou. Napr. na matematiku modrý – do obalu vložte všetko na matematiku. Na slovenský jazyk ružový obal – tam vložte zošity, pracovný zošit a šlabikár. Dieťa už siahne len po obale, vyberie si čo potrebuje a po hodine to tam zas vloží. Tak postupujeme pri všetkých predmetoch.

Naučte ich:

- ❖ **samostatne** si pripraviť veci do školy, určite večer (ráno na to nie je čas)
- ❖ **stanoviť si hodinu, kedy sa bude pripravovať** do školy a písať domáce úlohy
- ❖ **pravidelne sa pripravovať** - učíme sa len pol maximálne jednu hodinu denne (ak si napíše úlohu v škole, tak sa len popozerala, akú mali úlohu, pochválime ho aj za nie veľmi pekné písmo – vidím, že si sa snažil/a – nezabudnite, že pred dvoma mesiacmi to ešte nevedelo - za krátku dobu čo dokázalo)
- ❖ **počúvať a vyjadrovať sa** - večer mu prečítajte krátku rozprávku, ono nech vám povie, o čom ste čítali, alebo nech vám porozpráva dej podľa obrázku (rozvíjame slovnú zásobu a vyjadrovanie)
- ❖ **samostatnosti** – umývať si ruky, pokojne sedieť pri stole pri jedení, nelíhať si na stôl, nebúchať príborom, odniesť si tanier, urobiť si poriadok v hračkách, obliekať sa,

udržiavať si poriadok v školských pomôckach, mať ostrúhané ceruzky a farbičky na druhý deň, ukladať si veci do školskej tašky, dbať o zovňajšok

Niekoľko rád na záver:

Opreli sme sa o výrok Dr. Montessori:

„Nauč ma, aby som to dokázal sám“

Vaše deti dokážu veľa, je potrebný správny postup, trpezlivosť, ale hlavne ich naučiť, aby používali svoju myseľ a vlastné skúsenosti.

Vyhrávame:

- ❖ ak vám dieťa samo vysvetlí, čo robilo v škole
- ❖ ak rado chodí do školy
- ❖ ak je veselé a spokojné

